

**A 2019/2020. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló**

FILOZÓFIA

Javítási-értékelési útmutató

1. feladat

A keresztrejtvény függőleges soraiba írja be a meghatározásoknak megfelelő filozófusok nevét! Ha jól dolgozott, az egyik vízszintes sorban egy újkori angol filozófus nevét fedezheti fel.

1.	2.	3.	4.	5.
	B			
	A			N
P	C			I
L	O	C	K	E
A	N	A	A	T
T		M	N	Z
Ó		U	T	S
N		S		C
				H
				E

- Ókori görög filozófus, akinek gondolkodása meghatározó az európai filozófia történetében, amelyet az ő művéhez írott lábjegyzetek sorozatának is neveztek már.
- Szerinte *ködképek* akadályozzák a helyes megismerést.
- A regényei is az egzisztencialista filozófia problematikájával foglalkoznak.
- A *kategorikus imperatívusz* etikájának megalapozója.
- Filozófiájában lényeges szerepet tölt be az *Isten meghalt* gondolat.

megfejtés: LOCKE

A feladatra 6 pont adható

2. feladat

Párosítsa a filozófiai korszakokat, irányzatokat és a fogalmakat! Írja be a táblázat megfelelő sorába az irányzathoz, illetve a korszakhoz szorosan kapcsolódó fogalmat! A harmadik oszlopba írja be egy-egy olyan gondolkodó nevét, aki az adott irányzat jellegzetes képviselője volt!

	Filozófiai korszak, irányzat	Fogalom	Képviselő
1.	pozitivizmus	verifikáció	
2.	skolasztika	"öt út" istenérv	
3.	sztoicizmus	apatheia	
4.	egzisztencializmus	esszencia	
5.	szofista filozófia	etikai relativizmus	
6.	analitikus filozófia	nyelvjáték	
7.	epikureizmus	hedoné	
8.	kartezianizmus	ráció	

Fogalmak: ráció, verifikáció, nyelvjáték, hedoné, a priori, etikai relativizmus, "öt út" istenérv, apatheia, esszencia

Minden helyes fogalom, illetve név beírása 1 pontot ér, a feladatra összesen 16 pont adható.

3. feladat

Nietzsche filozófiájának ismeretében döntse el, hogy a táblázatban megadott állítások igazak vagy hamisak! Tegyen X jelet a táblázat megfelelő oszlopába!

	Állítások	Igaz	Hamis
1.	A halál nem a bűnös élet büntetése, hanem az élet része.	X	
2.	Az élet semminek sem rendelhető alá.	X	
3.	Megvetette a görög kultúrát.		X
4.	Az embernek emberibbé kell válnia.	X	
5.	Profetikus művében Zarathustra a keresztény erkölcs képviselője.		X
6.	A 20. században élt.		X
7.	Pályája első éveiben Schopenhauer filozófiája és Wagner zenéje volt rá nagy hatással.	X	

A feladatra 7 pont adható.

4. feladat

Kik voltak kortársak vagy közel kortársak a felsoroltak közül? (4 csoport létrehozását ajánljuk.)

Platón, Sartre, József Attila, Szókratész, Arany János, Nietzsche, Arisztotelész, Descartes, Bacon, Shakespeare, Wittgenstein

1. Szókratész, Platón, Arisztotelész
2. Descartes, Bacon, Shakespeare
3. Arany János, Nietzsche
4. Wittgenstein, Sartre, József Attila

A feladatra 11 pont adható. Fél pont nem adható.

5. Esszé-kérdés

A) Értelmezze a kanti kategorikus imperatívuszt! Mit tapasztal, ha konkrét döntési szituációkra próbálja alkalmazni? Mi a véleménye a működéséről?

vagy

B) Ön szerint beszélhetünk-e haladásról az emberi történelemben, vagy csupán változást látunk? Milyen érvek alapján dönt?

A feladatra 10 pont adható.

Az értékelés legfőbb szempontja az érvelés minősége kell, hogy legyen.

Amennyiben a versenyző nem idéz meg konkrét döntési szituációt, illetve történelmi tényeket, de az érvelése és a dolgozat gondolati felépítése megközelíti a filozófiai esszétől elvártakat, akkor maximum 3-4 pontot vonjunk le a maximális 10 pontból.